

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
ПОРЕСКА УПРАВА

ПОРЕСКИ
ИНФОРМАТОР

ПОРЕСКЕ ОЛАКШИЦЕ ЗА ПРАВНА ЛИЦА
КОЈА ОБАВЉАЈУ ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ

ЈАНУАР 2025

»» ВАШ ПОРЕЗНИК ««

Садржај:

Циљ увођења пореске олакшице.....	2
Шта се сматра истраживањем и развојем	2
У чему се огледа пореска олакшица.....	2
Ко се сматра послодавцем који може да користи пореску олакшицу.....	3
Ко се сматра ангажованим лицем на пословима истраживања и развоја.....	3
Пореска олакшица по основу зарада запосленог на пословима истраживања и развоја.....	4
Како се остварује право на пореску олакшицу	6
Евиденције и документација о испуњености услова за пореску олакшицу.....	10
Шта се не сматра ангажовањем на пословима истраживања и развоја.....	13
Шта се не урачунава у зараду запосленог на пословима истраживања и развоја.....	15
Пореска олакшица - признавање трошкова који су непосредно повезани са истраживањем и развојем у двоструко увећаном износу.....	16
Шта се сматра трошковима истраживања и развоја.....	16
Признавање трошкова непосредно повезаних са истраживањем и развојем у двоструко увећаном износу.....	19
Како се остварује право на пореску олакшицу.....	21
Који се трошкови не признају као трошкови истраживања и развоја у пореском билансу	24
Правни оквир.....	25

Република Србија
Министарство финансија
Пореска управа

Поштовани порески обвезници,

Увођењем квалитетних и савремених услуга Пореска управа омогућава једноставнији начин приступа информацијама и подстиче добровољно поштовање пореских прописа.

Кроз унапређен приступ пружања услуга Пореска управа жели да побољша односе са пореским обвезницима и пружи широк спектар услуга путем брзих и тачних информација.

Осавремењавање Пореске управе унапређењем пословних процеса уз подстицање и едукацију, обезбедиће да порески обвезници боље разумеју своја права и обавезе чиме се подиже ниво добровољног поштовања пореских прописа.

Директор
Пореске управе
Шарковић
Драгана Марковић

ЦИЉ УВОЂЕЊА ПОРЕСКЕ ОЛАКШИЦЕ

Порески подстицај за правна лица која обављају истраживање и развој има за **циљ подстицање запошљавања и улагања** у послове истраживања и развоја **код послодавца - правног лица који** у оквиру своје делатности **на територији Републике обавља истраживање и развој.**

У овом пореском информатору дате су основне информације о условима и начину остваривања права на наведену пореску олакшицу.

ШТА СЕ СМАТРА ИСТРАЖИВАЊЕМ И РАЗВОЈЕМ

Истраживањем се сматра оригинално или планирано истраживање предузето у циљу стицања новог научног или техничког знања и разумевања.

Развојем се сматра примена резултата истраживања или примена другог научног достигнућа или дизајна производње нових значајно побољшаних материјала, уређаја, производа, процеса, система или услуга пре приступања комерцијалној производњи или коришћењу.

У ЧЕМУ СЕ ОГЛЕДА ПОРЕСКА ОЛАКШИЦА

Послодавци који обављају делатност истраживања и развоја, **могу остварити право:**

- **на ослобођење од** обавеза плаћања **дела пореза и доприноса за ПИО, по основу зараде** лица која су непосредно ангажована на пословима истраживања и развоја на територији Републике Србије, **исплаћене почев од 01.03.2022. године, односно**
- **на признавање расхода** у пореском билансу обвезника, **за трошкове који су непосредно повезани са истраживањем и развојем** које

обвезник обавља у Републици, у двоструко увећаном износу почев за 2019. годину, односно за порески период који почиње у 2019. години.

КО СЕ СМАТРА ПОСЛОДАВЦЕМ КОЈИ МОЖЕ ДА КОРИСТИ ПОРЕСКУ ОЛАКШИЦУ

Послодавци који могу да користе пореску олакшицу су правна лица која у оквиру своје делатности на територији Републике **обављају истраживање и развој, под условом** да истраживање и развој спроводе за свој рачун и задржавају власништво на нематеријалној имовини која може настати истраживањем и развојем.

Не сматра се послодавцем који може да користи пореску олакшицу:

- **правно лице које истраживање и развој спроводи за рачун других лица** а успешним окончањем активности истраживања и развоја **не постаје власник нематеријалне имовине** настале тим активностима истраживања и развоја (услужно истраживање и развој);
- **правно лице основано у иностранству, огранак или представништво страног правног лица у Републици Србији.**

КО СЕ СМАТРА АНГАЖОВАНИМ ЛИЦЕМ НА ПОСЛОВИМА ИСТРАЖИВАЊА И РАЗВОЈА

Лицем које је непосредно ангажовано на пословима истраживања и развоја сматра се лице са којим је закључен уговор о раду на одређено или неодређено време, са пуним или непуним радним временом, у складу са законом којим се уређује рад и које ради на спровођењу пројекта на начин да је непосредно укључено у

идентификовање и решавање одговарајућих научних, процесних или техничких питања, проблема или задатака повезаних са конкретним пројектом, који се могу односити на:

- ✓ послове развоја нових или унапређења постојећих производа или производних система и/или производа;
- ✓ послове развоја нових или унапређење постојећих рачунарских кола;
- ✓ послове формулисања нових хемијских једињења;
- ✓ послове развоја нових или унапређење постојећих система за решавање проблема загађења земљишта и животне средине;
- ✓ послове процењивања карактеристика земљишта;
- ✓ послове спровођења лабораторијских експеримената;
- ✓ послове развоја софтверских решења;
- ✓ послове развоја система за управљање отпадним водама;
- ✓ послове развоја нових или унапређење постојећих материјала и сл.

ПОРЕСКА ОЛАКШИЦА ПО ОСНОВУ ЗАРАДА ЗАПОСЛЕНОГ НА ПОСЛОВИМА ИСТРАЖИВАЊА И РАЗВОЈА

Послодавац - правно лице, који у оквиру своје делатности на територији Републике обавља истраживање и развој, **ослобађа се обавезе плаћања 70%** обрачунатог и обустављеног **пореза** из зараде и **100% доприноса за ПИО на терет запосленог и на терет послодавца по основу зараде лица која су непосредно ангажована на пословима истраживања и развоја**, сразмерно времену које таква лица проведу на пословима истраживања и развоја у односу на пуно радно време. Пореско **ослобођење** у висини **70% обрачунатог пореза**, утврђује се на следећи начин:

$$\text{Пореско ослобођење} = \text{Порез} \times \frac{\text{Ангажовано радно време}}{\text{Пуно радно време}} \times 70\%$$

где је:

1. **пореско ослобођење** – износ који се добија тако што се обрачунати и обустављени износ пореза из зараде запосленог на истраживању и развоју, за одређени обрачунски период, помножи коефицијентом који представља однос између радног времена који запослени на истраживању и развоју проведене на тим пословима и пуног радног времена за одређени месец. Добијени износ се множи са 70%;
2. **порез** – укупан износ обрачунатог и обустављеног пореза из зараде запосленог на истраживању и развоју за обрачунски период за који се врши исплата зараде;
3. **ангажовано радно време** – време које је запослени на истраживању и развоју провео на тим пословима у месецу за који се врши обрачун пореза на зараде;
4. **пуно радно време** – пуно радно време у месецу за који се врши обрачун пореза на зараде.

У време проведено на непосредном ангажовању на пословима истраживања и развоја не сматра се време које запослени на истраживању и развоју проведе на одмору и одсуствима које користи у складу са законом којим се уређује рад, општим актом послодавца и уговором о раду, у случају: годишњег одмора, одсуствовања са рада на дан празника који је нерадни дан, плаћеног одсуства, војне вежбе и одазивање на позив државног органа, одсуствовања са рада због привремене спречености за рад,

прекида рада, односно смањења обима рада до којег је дошло без кривице запосленог и прекида рада до кога је дошло наредбом надлежног државног органа или надлежног органа послодавца.

КАКО СЕ ОСТВАРУЈЕ ПРАВО НА ПОРЕСКУ ОЛАКШИЦУ

Право на **ослобођење се приказује** тако што се у пореској пријави **ППП-ПД у пољу 3.6-** шифра врсте прихода, као нумеричка ознака за ОВП-ознака врсте прихода, ОЛ-олакшица и Б-стаж осигурања који се рачуна са увећаним трајањем, уноси:

- **101 38 0** за зараду и друга примања запосленог лица која имају карактер зараде, са правом послодавца на ослобођење од плаћања 70% пореза на зараду и 100% доприноса за ПИО, исплаћену почев од 01.03.2022. године (**без стажа** осигурања који се запосленом рачуна **са увећаним трајањем**);
- **102 38 0** за зараду запосленог лица упућеног на рад у иностранство, са правом послодавца на ослобођење од плаћања 70% пореза на зараду и 100% доприноса за ПИО, исплаћену почев од 01.03.2022. године (**без стажа** осигурања који се запосленом рачуна **са увећаним трајањем**);

Уколико се запосленом рачуна **стаж са увећаним трајањем**, у зависности од увећања, у пољу Б-стаж осигурања уносе се **следеће ознаке**:

- са увећаним трајањем 12/14 –1
- са увећаним трајањем 12/15 –2
- са увећаним трајањем 12/16 –3
- са увећаним трајањем 12/18 –4

Послодавац који користи олакшицу, приликом исплате зараде лицу непосредно ангажованом на пословима истраживања и развоја, посебно врши обрачун пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање за део зараде који је сразмеран времену које то лице проведе на пословима истраживања и развоја, а посебно за део зараде за време које то лице проведе на другим пословима.

За сваки део обрачуна посебно се подноси пореска пријава ППП-ПД.

ПРИМЕР: Обрачун пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање, без стажа осигурања који се рачуна са увећаним трајањем, за лице које је на пословима истраживања и развоја непосредно ангажовано 150 сати од укупног месечног фонда сати које износи 176, чија бруто зарада је 300.000 РСД, а исплата зараде се врши једном у месецу.

Коефицијент обрачуна за време проведено на пословима истраживања и развоја: $150/176 = 0,8523$

Коефицијент обрачуна за време проведено на осталим пословима: $26/176 = 0,1477$

Обрачун за део зараде са правом на олакшицу (пореска пријава са исказаном олакшицом ОЛ 38):

- поље 3.9 Бруто приход – 255.690 ($300.000 \times 0,8523$);
- поље 3.10 Основица за порез – 234.383 ($255.690 - (25.000 \times 0,8523)$)
- поље 3.11 Порез – 7.031 ($234.383 \times 10\% - (234.383 \times 10\%) \times 70\%$));
- поље 3.12 Основица за доприносе – 255.690;
- поље 3.13 ПИО – 0;
- поље 3.14 Здравство – 26.336 ($255.690 \times 10,30\%$);
- поље 3.15 Незапосленост – 1.918 ($255.690 \times 0,75\%$);
- поље 3.16 Бенефицирани ПИО – 0

Пореска пријава:

3.6	3.7	3.8	3.8a	3.9	3.10	3.11	3.12	3.13	3.14	3.15	3.16	МФП.2	МФП.4	МФП.12
101 38 0	26	150	176	255.690	234.383	7.031	255.690	0	26.336	1.918	0	44.310	44.310	44.310

Обрачун за део зараде без права на олакшицу (пореска пријава без олакшице ОЛ 00):

- поље 3.9 Бруто приход – 44.310 (300.000 x 0,1477);
- поље 3.10 Основица за порез – 40.618 (44.310 – (25.000 x 0,1477))
- поље 3.11 Порез – 4.062;
- поље 3.12 Основица за доприносе – 44.310;
- поље 3.13 ПИО – 10.634 (44.310 x 24 %);
- поље 3.14 Здравство – 4.564 (44.310 x 10,30%);
- поље 3.15 Незапосленост – 332 (44.310 x 0,75%);
- поље 3.16 Бенефицирани ПИО – 0

Пореска пријава:

3.6	3.7	3.8	3.8a	3.9	3.10	3.11	3.12	3.13	3.14	3.15	3.16
101 00 0	4	26	176	44.310	40.618	4.062	44.310	10.634	4.564	332	0

*МФП 1 и МФП 11 се не попуњавају.

Напомињемо да се обрачун пореза и доприноса у пореској пријави ППП-ПД исказује у износима умањеним за проценат за који обвезник има право на ослобођење.

Каталог врсте прихода саставни је део Правилника о пореској пријави за порез по одбитку и истом се може приступити на Порталу Пореске управе путем линка: <https://www.purs.gov.rs/pravna-lica/pregled-propisa/pravilnici/6107/pravilnik-o-poreskoj-prijavi-za-porez-po-odbitku.html>

Пореска пријава ППП-ПД подноси се искључиво у електронском облику преко портала Пореске управе, еПорези.

Приступ порталу еПорези и потписивање пореске пријаве порески обвезници могу обавити на три начина:

- 1) коришћењем Квалификованог електронског сертификата
- 2) коришћењем eID налога односно мобилне апликације ConsentID и сертификата у клауду, уколико поседују eID кориснички налог на порталу за електронску идентификацију или
- 3) коришћењем Квалификованог електронског сертификата и SmartBox апликације.

Корисничко упутство за приступ порталу еПорези и потписивање пореских пријава коришћењем ConsentID апликације и сертификата у клауду можете преузети на порталу Пореске управе путем линка: <https://www.purs.gov.rs/e-porezi/portal.html>

SmartBox апликација омогућава приступ порталу еПорези са рачунара који користе Windows, али и са рачунара који имају Linux (Ubuntu) или macOS оперативни систем.

Након инсталације SmartBox апликације на локалном рачунару, покретањем било ког интернет прегледача и приступом линку <https://eporezi.purs.gov.rs/>, корисници могу приступити порталу еПорези.

Сва три начина приступа порталу и подношења пријава су потпуно равноправна, а неопходна упутства доступна су корисницима портала на адреси <https://eporezi.purs.gov.rs/>.

Све информације о набавци и коришћењу квалификованог електронског сертификата могу се добити на сајтовима овлашћених сертификационих тела:

Привредна комора Србије - www.pks.rs/ca/
Министарство унутрашњих послова - <http://ca.mup.gov.rs>
ПТТ - www.ca.posta.rs
Halcom - <http://www.halcom.rs>
E-Smart Systems - <http://gca.e-smartsys.com/>

У исту сврху се могу користити интернет киосци који постоје у свим филијалама Пореске управе, а помоћ приликом попуњавања захева и пореских пријава може се добити на шалтерима „ВАШ ПОРЕЗНИК“ или преко Контакт центра Пореске управе.

ЕВИДЕНЦИЈЕ И ДОКУМЕНТАЦИЈА О ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ЗА ПОРЕСКУ ОЛАКШИЦУ

Послодавац је у обавези да за сваког запосленог на истраживању и развоју, по основу чије зараде се остварује пореско ослобођење, **обезбеди и води посебну евиденцију** у којој су исказани подаци везани за **праћење испуњености услова за пореску олакшицу**.

Евиденција садржи информације о радном времену запосленог на истраживању и развоју у складу законом којим се уређује рад, општим актом послодавца и уговором о раду, за одређени месец, као и **информације у вези са зарадом, накнадом зараде и осталим примањима** запосленог на истраживању и развоју за одређени месец. Наведену евиденцију послодавац је дужан да има **приликом подношења сваке појединачне пореске пријаве** о обрачунатом и плаћеном порезу и доприносима за обавезно социјално осигурање по одбитку, у којој **исказује податке о пореском ослобођењу које користи**.

Послодавац који остварује право на пореско ослобођење, **дужан** је да за сваки појединачни пројекат **има следећу документацију:**

- 1) опис (спецификацију) пројекта са посебно истакнутим циљевима пројекта, планираним фазама пројекта, као и планираним активностима у оквиру сваке од фазе пројекта, са мишљењима стручњака који су задужени за реализацију пројекта (укључујући и мишљења стручњака - запослених који ће радити на пројекту) – *од тренутка када почне да користи пореско ослобођење у вези са пројектом;*
- 2) годишњи буџет пројекта и укупан буџет пројекта који је одобрен од стране органа управљања послодавца, уз пројекције карактеристика/резултата које се од конкретног пројекта очекују – *од тренутка када почне да користи пореско ослобођење у вези са пројектом, а у случају да дође до промена годишњег буџета пројекта из оправданих разлога, дужан је да у моменту измене обезбеди измењени документ;*
- 3) годишњи извештај о одступању од буџета;
- 4) извештај запосленог на истраживању и развоју, достављен у папирном или електронском облику, који садржи спецификацију о укупном радном времену и радном времену које је провео на непосредном обављању послова истраживања и развоја у одређеном месецу, сена пројекту или за сваки пројекат засебно уколико је радио на више пројеката у одређеном месецу - *приликом подношења сваке појединачне пореске пријаве о обрачунатом и плаћеном порезу и доприносима за обавезно социјално осигурање по одбитку, у којој исказује податке о пореском ослобођењу које користи, а уколико зараду исплаћује из више делова дужан је*

да има приликом подношења пореске пријаве за коначну исплату зараде за одређени месец, тако да евиденције и документација садрже збирне податке по основу свих поднетих пореских пријава, односно податке по основу свих исплата зарада за одређени месец;

- 5)** *извештај о стању, односно резултатима пројекта према истакнутим циљевима пројекта, укључујући и разлоге за одустанак од пројекта или неуспех пројекта, потписан од стране законског заступника послодавца – припрема најмање једном у току календарске године у току трајања пројекта, као и приликом окончања пројекта, а у извештај уноси податке о спроведеном пројекту и резултатима, односно разлоге и податке у вези са одустанком или неуспешним резултатом пројекта;*
- 6)** *потписану изјаву законског заступника послодавца, дату под кривичном и материјалном одговорношћу, да су подаци из евиденција припремљених у складу са правилником, потпуни и истинити, као и да најмање 90% свих запослених који су ангажовани на пословима истраживања и развоја своје активности обавља на територији Републике Србије – приликом подношења сваке појединачне пореске пријаве о обрачунатом и плаћеном порезу и доприносима за обавезно социјално осигурање по одбитку, у којој исказује податке о пореском ослобођењу које користи, а уколико зараду исплаћује из више делова дужан је да има приликом подношења пореске пријаве за коначну исплату зараде за одређени месец, тако да евиденције и документација садрже збирне податке по основу свих поднетих пореских пријава, односно податке по основу свих исплата зарада за одређени месец;*

- 7) потписану изјаву запосленог на истраживању и развоју, дату под кривичном и материјалном одговорношћу, да су подаци из извештаја о радном времену, потпуни и истинити – *прикупља једном у току календарске године и дужан је да је има на крају календарске године.*

ШТА СЕ НЕ СМАТРА АНГАЖОВАЊЕМ НА ПОСЛОВИМА ИСТРАЖИВАЊА И РАЗВОЈА

Непосредним ангажовањем на пословима истраживања и развоја **не** сматрају се:

А) активности повезане са директним или индиректним надзором пројекта и то:

- присуствовање састанцима на којима се расправља о техничким аспектима пројекта, предложеним концептима и алтернативама, као и могућим решењима и резултатима;
- директно састајање са запосленима који су укључени у решавање конкретног техничког проблема, планирање пројекта, процена предложених решења у домену дизајна и процеса, управљање процесом развоја, пружање повратних информација вишим нивоима руководства у вези са активностима на конкретном пројекту и сл.

Б) активности подршке у вези са спровођењем пројекта, које подразумевају све оне активности које директно подржавају запослене који су ангажовани на спровођењу и надзору пројекта, као што су:

- подешавање опреме која се користи у сврхе истраживања;
- употреба машина у сврху производње прототипских компонената;
- асистирање инжењерима приликом испробавања нових производних процеса;
- пружање повратне информације о техничким карактеристикама производа од стране линијског руководиоца производње;
- пружање концептуалних решења или техничких информација од стране продајног особља;
- израда извештаја од стране службеника;
- одржавање хигијене у вези са тестирањем неког експерименталног процеса, односно одржавање просторија у којима се спроводе активности истраживања и развоја;
- контрола квалитета у циљу тестирања новог производа, материјала, процеса, софтвера и сл;
- истраживање тржишта од стране запослених у набавци у циљу проналажења канала набавке материјала који ће се користити у новом производном процесу или при производњи новог производа и сл.

Пореско ослобођење и ослобођење од плаћања доприноса за пензијско и инвалидско осигурање не примењује се на зараде исплаћене запосленима ангажованим на активностима истраживања у циљу проналажења и развоја нафте, гаса или минералних залиха у екстрактивној индустрији.

ШТА СЕ НЕ УРАЧУНАВА У ЗАРАДУ ЗАПОСЛЕНОГ НА ПОСЛОВИМА ИСТРАЖИВАЊА И РАЗВОЈА

У **зараду** запосленог на истраживању и развоју, **не урачунавају се примања** запосленог која оствари од послодавца **преко неопорезивог износа** прописаног законом, и то:

- трошкови превоза за долазак и одлазак на рад;
- трошкови службеног путовања у земљи и иностранству;
- солидарне помоћи за случај болести, здравствене рехабилитације или инвалидности запосленог или члана његове породице;
- поклони деци запослених, старости до 15 година, поводом Нове године и Божића;
- јубиларне награде запосленима;
- помоћи у случају смрти члана породице запосленог;
- новчане помоћи за лечење запосленог у земљи и иностранству;
- солидарне помоћи за случај рођења детета.

ПОРЕСКА ОЛАКШИЦА - ПРИЗНАВАЊЕ ТРОШКОВА КОЈИ СУ НЕПОСРЕДНО ПОВЕЗАНИ СА ИСТРАЖИВАЊЕМ И РАЗВОЈЕМ У ДВОСТРУКО УВЕЋАНОМ ИЗНОСУ

ШТА СЕ СМАТРА ТРОШКОВИМА ИСТРАЖИВАЊА И РАЗВОЈА

Као расход у пореском билансу обвезника могу се признати, у двоструко увећаном износу, трошкови који су непосредно повезани са истраживањем и развојем које обвезник обавља у Републици.

Непосредно повезаним са истраживањем и развојем, сматрају се:

1. трошкови зарада запослених који су ангажовани на пословима истраживања и развоја, који обухватају:
 - активности спровођења пројекта које подразумевају активности запослених који су непосредно укључени у идентификовање и решавање одговарајућих техничких проблема повезаних са конкретним пројектом (запослени који су ангажовани на пословима развоја новог производног система и/или производа, развоја нових рачунарских кола, формулисања нових хемијских једињења, развоја система за решавање проблема загађења земљишта и животне средине, процењивања карактеристика земљишта, спровођења лабораторијских експеримената, развоја софтверских решења, развоја система за управљање отпадним водама, развоја нових материјала и сл.);
 - активности повезане са директним надзором спровођења пројекта које подразумевају активности повезане са непосредним управљањем и надзором пројекта, као што су:

присуствовање састанцима на којима се расправља о техничким аспектима пројекта, предложеним концептима и алтернативама као и могућим решењима и резултатима; директно састајање са запосленима који су укључени у решавање конкретног техничког проблема, планирање пројекта, процена предложених решења у домену дизајна и процеса, управљање процесом развоја, пружање повратних информација вишим нивоима руководства у вези са активностима на конкретном пројекту, и сл. - под овим активностима се не подразумевају активности управљања које нису повезане са непосредним управљањем и надзором пројекта;

- активности подршке у вези са пројектом које подразумевају све оне активности које директно подржавају запослене који су ангажовани на спровођењу и директном надзору пројекта, као што су: подешавање опреме која се користи у сврхе истраживања; употреба машина у сврху производње прототипских компонената; асистирање инжењерима приликом испробавања нових производних процеса; пружање повратне информације о техничким карактеристикама производа од стране линијског руководиоца производње; пружање концептуалних решења или техничких информација од стране продајног особља; израда извештаја од стране службеника; чишћење након тестирања неког експерименталног процеса, односно одржавање просторија у којима се спроводе активности истраживања и развоја; контрола квалитета у циљу тестирања новог производа, материјала, процеса, софтвера, и сл.; истраживање тржишта од стране запослених у набавци у циљу проналажења канала набавке материјала који ће се користити у новом производном процесу или при производњи новог производа, и сл;

2. трошкови материјала, који обухватају трошкове материјала који је у непосредној вези са истраживањем и развојем које спроводи обвезник, а под којима се подразумевају трошкови различитих типова материјала који се користе ради обављања одређених активности у оквиру реализације истраживачко-развојног пројекта, као што су: компоненте које се користе приликом производње прототипа неког производа; инструменти који се користе у циљу спровођења лабораторијског експеримента; различите врсте хемикалија и других материјала који се користе приликом тестирања новог процеса или производа, и сл;

3. трошкови набавке нематеријалних средстава, као и права на коришћење нематеријалне имовине (заштићених ауторских права, патената и сл.) непосредно везаних за истраживање и развој;

4. трошкови набавке некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава која се непосредно користе за истраживање и развој;

5. трошкови закупа некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава која се непосредно користе за истраживање и развој;

6. трошкови набавке стручних мишљења, саветодавних услуга као и преноса посебних знања и вештина (know-how), прибављених за непосредне потребе истраживања и развоја, осим услуга које су прибављене од повезаних лица;

7. трошкови настали за потребе правне заштите права интелектуалне својине (ауторско и сродна права и патенти);

8. трошкови позајмљивања који настају по основу новчаних средстава позајмљених искључиво ради финансирања послова истраживања и развоја;

9. трошкови производних услуга прибављених за непосредне потребе истраживања и развоја.

ПРИЗНАВАЊЕ ТРОШКОВА НЕПОСРЕДНО ПОВЕЗАНИХ СА ИСТРАЖИВАЊЕМ И РАЗВОЈЕМ У ДВОСТРУКО УВЕЋАНОМ ИЗНОСУ

Трошкови истраживања и развоја који се, као такви, исказују у билансу успеха, **признају се као расход у износима утврђеним у билансу успеха** који је сачињен у складу са МРС, МСФИ и МСФИ за МСП, односно у складу са прописима о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у финансијским извештајима обвезника који не примењују МРС, МСФИ и МСФИ за МСП.

Трошкови истраживања и развоја, признати као расход у износима утврђеним у билансу успеха, додатно се признају у пореском периоду у ком су настали и исказују се у пореском билансу који се подноси за тај порески период.

Трошкови истраживања и развоја који се, у случају набавке некретнине, постројења, опреме и биолошких средстава, а у складу са прописима о рачуноводству, не исказују као расход, већ се исказују као имовина, признају се као расход у пореском билансу, у пореском периоду у ком су набављени, и то у износу њихове набавне вредности, при чему ово признавање не утиче на признавање амортизације тих средстава, односно њихово обезвређење.

Трошкови истраживања и развоја, у случају сталних средстава узетих у закуп, која се, у складу са прописима о рачуноводству не исказују као расход, већ се исказују као имовина, признају се као расход у пореском билансу, у пореском периоду у ком је стално средство узето у закуп, и то у износу укупне накнаде коју је обвезник дужан да плати у периоду трајања уговора о закупу, при чему ово признавање не утиче на признавање амортизације тих средстава, односно њихово обезвређење.

Накнадна улагања извршена у стална средства која су настала као резултат истраживања и развоја, признају се као расход у пореском билансу у пуном износу у оном пореском периоду у ком су завршена, при чему ово признавање не утиче на признавање амортизације сталних средстава, односно обезвређење сталних средстава у чију су набавну вредност укључена.

ПРИМЕР:

Порески обвезник је у пореском периоду 01.01.2024.-31.12.2024. године остварио опорезиви приход од 1.000.000 РСД, а има укупне, редовне (порески признате) трошкове од 500.000 РСД, његова опорезива основица ће износити 500.000 РСД (1.000.000 - 500.000), а порез на добит износи 75.000 РСД (500.000 x 15%).

Уколико користи пореску олакшицу за правна лица која врше истраживање и развој, обрачун ће изгледати другачије. Наиме, уколико трошкови који су непосредно повезани са истраживањем и развојем износе нпр. 100.000 РСД, такви трошкови би могли да се признају као расход у укупном пореском билансу за 2024. годину у износу од 200.000 РСД (2 x 100.000). Тиме би пореска основица са 500.000 РСД била умањена на 400.000 РСД, при чему би пореска обавеза била мања за 15.000 РСД и износила би 60.000 РСД ((1.000.000-600.000) x 15%).

Услов стицања права на овај порески подстицај је да се пројекат истраживања и развоја обавља у Републици Србији. То значи да најмање 90% свих запослених који раде на истраживању и развоју своје активности врше на територији РС. Неопходно је нагласити да је послодавац закључио уговор о раду на одређено или неодређено време.

Изузетно, пројекат се сматра обављеним у Републици уколико се неки делови обављају ван њене територије, под условом да је измештање активности истраживања и развоја проузроковано посебним физичким, географским или природним факторима које није могуће обезбедити на територији Србије.

КАКО СЕ ОСТВАРУЈЕ ПРАВО НА ПОРЕСКУ ОЛАКШИЦУ

Послодавци који остварују право на признавање трошкова истраживања и развоја, за сваки појединачни пројекат, **уз порески биланс прилажу:**

1. опис (спецификацију) пројекта са посебно истакнутим циљевима пројекта, планираним фазама пројекта, као и планираним активностима у оквиру сваке од фазе пројекта;
2. евиденцију о времену које је сваки од запослених провео радећи на одређеном пројекту и
3. закључак у коме се исказују подаци о износу свих трошкова истраживања и развоја, као и податак о укупном износу тих трошкова.

Наведена документација се подноси у папирној форми.

Документација коју **послодавци нису обавезни да поднесу** Пореској управи, али исту **морају да поседују у моменту подношења пореског биланса**, је:

1. буџет пројекта, одобрен од стране управе, уз пројекције перформанси које се од пројекта очекују;
2. план набавке који се односи на конкретан пројекат;
3. мишљења стручњака који су задужени за реализацију пројекта;
4. фактуре које показују вредност средстава и услуга набављених за потребе истраживања и развоја;
5. уговоре са трећим лицима ангажованим на пројекту;
6. евиденцију за сваки пројекат посебно и то:
 - посебну пореско-аналитичку евиденцију у оквиру које се евидентирају трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи који се односе на запослене чије су активности повезане са активностима истраживања и развоја и то само у мери у којој су повезане са истраживањем и развојем;
 - посебну пореско-аналитичку евиденцију у оквиру које се евидентирају они трошкови материјала који су у непосредној претежној или искључивој вези са истраживањем и развојем;
 - посебну пореско-аналитичку евиденцију у оквиру које се евидентира набавна вредност оне нематеријалне имовине која је набављена после 1. јануара 2019. године, а која се користи за истраживање и развој;

- посебну пореско-аналитичку евиденцију у оквиру које се евидентира набавна вредност сталних средстава набављених после 1. јануара 2019. године која се користе за истраживање и развој, односно неотписана пореска вредност постојећих сталних средстава која се користе за истраживање и развој;
- посебну пореско-аналитичку евиденцију у оквиру које се прате трошкови закупа сталних средстава која се користе за истраживање и развој а не признају се као имовина, у случају закупа сталних средстава која се према прописима о рачуноводству не признају као имовина, односно посебну пореско-аналитичку евиденцију у оквиру које се прате износи трошкова закупа (лизинг накнаде, односно отплате дела главнице и камате) сталних средстава која се признају као имовина, у случају закупа истих;
- посебну пореско-аналитичку евиденцију у оквиру које се евидентирају трошкови набавке стручних мишљења, саветодавних услуга као и преноса посебних знања и вештина (know-how), прибављених за непосредне потребе истраживања и развоја;
- посебну пореско-аналитичку евиденцију у оквиру које се евидентирају трошкови настали за потребе правне заштите права интелектуалне својине у Републици и иностранству (ауторско и сродна права и патенти);
- пореско-аналитичку евиденцију у оквиру које се евидентирају трошкови позајмљивања који настају по основу новчаних средстава позајмљених искључиво ради финансирања послова истраживања и развоја до тренутка док се не стекну услови за њихово признавање као имовине;
- посебну пореско-аналитичку евиденцију у оквиру које се евидентирају трошкови производних услуга прибављених за непосредне потребе истраживања и развоја.

КОЈИ СЕ ТРОШКОВИ НЕ ПРИЗНАЈУ КАО ТРОШКОВИ ИСТРАЖИВАЊА И РАЗВОЈА У ПОРЕСКОМ БИЛАНСУ

Не сматрају се трошковима истраживања и развоја:

1. трошкови продаје, као што су трошкови рекламирања и промовисања новог производа или услуге, који настају као резултат улагања у истраживање и развој;
2. административни и други општи режијски трошкови који се не могу довести у непосредну везу са улагањима у истраживање и развој, као што су трошкови зарада виших линија руководства које нису директно укључене у надзор реализације истраживачко-развојног пројекта, као и други општи режијски трошкови који се не могу довести у непосредну везу са улагањима у истраживање и развој;
3. трошкови обуке запослених и
4. трошкови текућег одржавања сталних средстава која се користе за истраживање и развој, као и текућег одржавања улагања у развој која су призната као нематеријална имовина или било ког другог облика сталних средстава која настају као резултат улагања у фази развоја.

Осим напред наведених трошкова, у пореском билансу као трошкови истраживања и развоја не признају се трошкови истраживања настали у циљу проналажења и развоја нафте, гаса или минералних залиха у екстрактивној индустрији.

ПРАВНИ ОКВИР

Све законе и подзаконске прописе којима се регулише пореска материја можете пронаћи на интернет страници Пореске управе www.purs.gov.rs

- Закон о порезу на доходак ("Сл. гласник РС", бр. 24/01, 80/02, 80/02 - др. закон, 135/04, 62/06, 65/06 - испр., 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11 - одлука УС, 7/12 - усклађени дин. изн., 93/12, 114/12 - одлука УС, 8/13 - усклађени дин. изн., 47/13, 48/13 - испр., 108/13, 6/14 - усклађени дин. изн., 57/14, 68/14 - др. закон, 5/15 - усклађени дин. изн., 112/15, 5/16 - усклађени дин. изн., 7/17 - усклађени дин. изн., 113/17, 7/18 - усклађени дин. изн., 95/18, 4/19 - усклађени дин. изн., 86/19, 5/20 - усклађени дин. изн., 153/20, 156/20 - усклађени дин. изн., 6/21 - усклађени дин. изн., 44/21, 118/21, 132/21 - усклађени дин. изн., 10/22 - усклађени дин. изн., 138/22, 144/22 - усклађени дин. изн., 6/23 - усклађени дин. изн., 92/23, 116/23 - усклађени дин. изн., 6/24 - усклађени дин. изн., 94/24, 101/24 - усклађени дин. изн.)
- Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 7/12 - усклађени дин. изн., 8/13 - усклађени дин. изн., 47/13, 108/13, 6/14 - усклађени дин. изн., 57/14, 68/14 - др. закон, 5/15 - усклађени дин. изн., 112/15, 5/16 - усклађени дин. изн., 7/17 - усклађени дин. изн., 113/17, 7/18 - усклађени дин. изн., 95/18, 4/19 - усклађени дин. изн., 86/19, 5/20 - усклађени дин. изн., 153/20, 6/21 - усклађени дин. изн., 44/21, 118/21, 10/22 - усклађени дин. изн., 138/22, 6/23 - усклађени дин. изн., 92/23, 6/24 - усклађени дин. изн., 94/24)

- Закон о порезу на добит правних лица ("Сл. гласник РС", бр. 25/01, 80/02, 80/02 - др. закон, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14 - др. закон, 142/14, 91/15 - аутентично тумачење, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20, 118/2021, 94/24)
- Правилник о условима и начину остваривања права на пореско ослобођење по основу зараде запослених на истраживању и развоју ("Службени гласник РС", бр.48/22);
- Правилник о условима и начину остваривања права на признавање трошкова који су непосредно повезани са истраживањем и развојем у пореском билансу у двоструко увећаном износу ("Службени гласник РС", бр.50/19);
- Правилник о пореској пријави за порез по одбитку ("Службени гласник РС", бр. 74/13, 118/13, 66/14, 71/14 - исправка, 14/16, 21/17, 20/18, 104/18, 96/19, 132/21).

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
ПОРЕСКА УПРАВА

За све информације у надлежности Пореске управе можете се обратити Контакт центру на бројеве телефона

0700-700-007

И

011-6969-069

или путем електронске поште попуњавањем обрасца на сајту Пореске управе у делу Контакт центар/Поставите питање.

Уколико желите да се консултујете у вези са вашим пореским правима и обавезама, посетите један од шалтера.

„ВАШ ПОРЕЗНИК“ у филијалама Пореске управе.

Све обрасце пореских пријава, све пореске прописе и документа, можете пронаћи на интернет адреси Пореске управе

www.purs.gov.rs